

Slovenski

PRIJATEL.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. 30 krajc. na leto.

Štev. 5.

V Celovcu 15. maja 1876.

XXV. tečaj.

Pridiga za binkoštno nedeljo.

(Delovanje sv. Duha; gov. S. G.)

„Učenik sv. Duh, kterega bo poslal Oče v mojem imenu, on vas bo učil vse, in vas spominjal vsega, karkoli sem vam govoril.“ Jan. 14. 26.

V v o d.

1. Kratko pred svojim terpljenjem je tolažil Jezus svoje učence, in jim naznanjal, da namesto sebe njim pošlje drugega učenika, kateri jih bo povsod in vselej podpiral in jim pomagal. To nam oznanjuje tudi današnje sv. evangelje. Jezus govori svojim učencem: „Ako me kdo ljubi, spolnuje mojo besedo, in moj Oče ga bo ljubil. in prideva k njemu, in pri njem stanujeva. Kdor ne ljubi mene, ne spolnuje moje besede! Beseda pa, katero ste slišali ni moja, temuč Očeta, kateri me je poslal. To sem vam govoril, dokler sem pri vas. Učenik sv. Duh pa, kterega bo poslal Oče v mojem imenu, On vas bo učil vse, in vas spominjal vsega, karkoli sem vam govoril. Mir vam zapustim, svoj mir vam dam, ne kakoršnega svet daje, vam ga jaz dam. Vaše serce naj se ne straši in ne boji! Slišali ste, da sem vam jaz rekel: grem, pa pridem k vam. Ko bi me ljubili, bi se pač veselili, da grem k Očetu; ker Oče je večji ko jaz. In zdaj sem vam povedal, predno se godi, da verujete, kader se zgodi. Že ne bom obilno z vami govoril. Prihaja namreč poglavar tega sveta, pa pri meni ničesar nima, temuč naj svet spozna, da ljubim Očeta, in delam tako, kakor mi je Oče zapovedal.“ (Jan. 14, 23—31.)

2. Ta Jezusova obljuba se je kmalo zveršila. Že deseti dan po vnebohodu so se nebesa odperle, in sv. Duh je prišel v apostelje v podobi gorečih jezikov, kakor ste čuli danes sv. berilo: „Ko so se dnevi petdesetnice dopolnili, bili so vsi aposteljni skupaj na enem

mestu, in vstal je naglo z neba šum, kakor prihajajočega silovitega vetra, in napolni vso hišo, kjer so sedeli. In se jim prikažejo razdeljeni jeziki, kakor ognjeni, in sedejo na posamezne: In so bili napolnjeni s svetim Duhom, in so začeli govoriti različne jezike, kakor jim je sv. Duh dal zgovarjati. Stanovali so pa v Jeruzalemu Judi, pobožni možje vsakega naroda, ki je pod nebom. Na ta šum prihiti množica zmočena, ker nje vsak sliši govoriti v svojem jeziku. Vsi ostermijo in se začudijo govoreči: Glejte, ali niso vsi ti, ki govorijo, Galilejci, in kako slišimo vsak svoj jezik, v katerem smo rojeni? Parti, Medi, Elamiti, in prebivalci iz Mezopotamije, Judeje, Kapadocije, Ponta, Azije, Frigije, Pamfilije, Egipta in okolice Libijske, ktera je pri Cirenii, in tuje Rimski, tudi Judi, in pojudenci, Krečani, Arabi smo nje v svojih jezikih slišali govoriti veličanstvo božje.“ Vpričo nešteviljnega ljudstva, zbranega od vseh krajev sveta se je zgodil čudež, da so bili aposteljni napolnjeni s sv. Duhom, da so govorili različne jezike, katerih se nikdar učili niso. Tako se je dopolnila beseda in obljuba Kristusova, dana v današnjem svetem evangelju, kjer Jezus svojim učencem obeta sv. Duha: „Učenik sv. Duh, katerega bo poslal Oče v mojem imenu, on vas bo učil vse, in vas spominjal vsega, karkoli sem vam govoril.“

3. Sveta cerkev nam zapoveduje obhajati svetek ali praznik Duhovi, naj bi se mi spominjali čudežnega dela, ktero je sv. Duh opravil nekdaj v apostelnih: pa tudi zato, ker sv. Duh je tudi nam potreben, in Jezus ga je tudi nam obljubil. Sv. Duh nas uči nebeške modrosti in zveličalnega življenja. Sv. Duh nas spominja vsega, kar nam je za zveličanje potrebnega, sv. Duh nas okrepečuje in tolaži, ako pride v našo dušo prebivat. Naj bi mi vedno poželjevali po sv. Duhu, in Jezusa prosili, naj nam ga pošlje, vam želim danes razlagati čudežno delo, ktero opravlja sv. Duh v človeku, katerega si izvoli. O d e l o v a n j u s v. D u h a vam danes govorim. Sv. Duh naj nas razsvetljuje!

Razlaga.

Terda je pečina sivega kamna; sekira je ne razkruši, tudi strela je ne razdrobi. Tako je tudi človeško serce ledeno in jekleno, dokler se v sv. Duhu ne ogreje, ne raztali. Dva brata sta imela dobiti obilno dedovino, ktero zavida starejši mlajšemu. Zvodi ga nekega dne starejši brat mlajšega v goščavo. Da bi se dedovine polastil, popade ga in hoče v globok brezen pahnuti. Mlajši bratec se lovi za germovje, se prijema za skalovje, da bi ga starejši brat ne prevergel v globočino, kjer bi žalostno konec vzel. Ko že truplo visi, poprime se z vso močjo za kamen, katerega nikako ne spusti. Zdaj vzame starejši brat kamen, bije mlajšega po perstih, da so vsi kervavi, da mu nje stolče, potle se spusti in zropoče v v globoki brezen. Tako neusmiljeno je serce človeka, katerega sv.

Duh ogrel ni. Neusmiljeno do brata, sestre, bližnega; terdo proti očetu in materi, neobčutljivo proti Bogu, svojemu stvarniku; hudobno proti Jezusu, katerega križa; brez ljubezni do Marije, matere božje; neumno in nevedno v svetih rečeh; okorno in slabo v skerbi za dušno zveličanje: Sv. Duh pa ga celo spremeni, popravi in poboljša, kakor uči Jezus; „Učenik sv. Duha, katerega bo poslal Oče v mojem imenu, on vas bo učil vse in vas spominjal vsega, karkoli sem vam govoril.“

a) Resnično, prečudežno je delovanje sv. Duha, ki se pokaže nad človekom, katerega si sv. Duh zvoli in zbere. Življenje svetnikov nam najlepše kaže to prečudežno delovanje sv. Duha; tako postavim na sv. aposteljnu Pavla, — ki je bil poprej Savel imenovan. Bil je hudoben grešnik, neusmiljenega serca, kakor nam pripoveduje sv. pismo. Ko so sv. Štefana kamnjevali, čuval je Savel obleko kamnjevalcev. Toliko je sovražil Jezusa in kristjane, da je koj škripal, kader je slišal ime Jezusa, ali kristjana. Naj bi vse kristjane pobil in Jezusov nauk zaterl, si je od glavarja dovoljenje sprosil, da bi smel iti v Damask. Ondi je bilo tedaj obilno kristjanov, da bi vse moške in ženske povezal in jih pritiral v Jeruzalem, kjer bi bili kaznovani in umorjeni. Kaj ne, da to je gerd človek bil? ali ni bilo Savlovo serce terdo ko pečina, neusmiljeno do ljudi in Jezusa? O ja, pač terdo in neusmiljeno je bilo; pa sv. Duh si ga zbere za svojo hišico, in spremeni v zlato posodo polne ljubezni do Boga, do Jezusa, do revnega človeka. Komaj je bil razsvitljen od sv. Duha, že je bil tudi ves goreč za božjo čast. Šel je v samoto, ondi moli, se posti, in premišluje sv. reči. Po milosti sv. Duha postane goreč oznanovalec Jezusovega nauka. Kar govori, uči v Jezusovem imenu; kar piše, je bilo le za Jezusa, njegove želje in serce je bilo vneto za Jezusa, njegova želja in serce je bila vneta za Jezusa, željo imam umreti in biti pri Jezusu! Njegova smertna ura mu je bila najslajša, ker ga je sprevodila pred Jezusa v nebeško veselje. Glejte ljubi kristjani, to je delo samega sv. Duha. Iz hudobneža naredi pravičnika; iz grešnika naredi svetnika! Sv. Duh nauči človeka delati in živeti tako, da postane ljubljenec Boga, ali božji prijatelj. O da bi sv. Duh prišel tudi v naše serca, in nas naučil pobožno in sveto živeti!

Lepa je vijolica za naše oko; še lepša je pred Bogom duša ali ves človek, ako ga sv. Duh napolni z milostjo božjo. Taka lepá vijolica pred Bogom in ljudmi je bila sv. Elizabeta, hči ogerskega kralja Andreja II. Serce njeno je bilo vneto za molitev; če tudi imenitnega stana se ne sramuje med ljudstvom klečati in moliti, največe veselje jej je bilo hoditi k sv. maši. Tudi po noči je vstajala k molitvi. Križani Jezus je bil njen tolažnik in ogledalo. Vse premoženje je med ubožce porazdelila, in sama postane beračica, verh tega še zaničevana, obrekovana in preganjana. Ali ona vse hrabro prenaša, tako, da se resnično čuditi moramo, kako da še rahlo

žensko serce toliko prenašati zamore! Ali vse to je delal sv. Duh v nji, ki rahle okrepuje, in slabe ojačuje, on nevedneže uči živeti in delati tako, da postanejo Bogu všeč, kakor nekdanj tako še zdajne dni in vselej. Živel je na Štajarskem med drugimi tudi nek brezbožnik, kakor sam o sebi piše: Globoko sem se bil pogreznil v hudobije. Pri neki pridigi sem se predramil, pa kaj hočem začeti? Ves nemiren sem bil, pa k spovedi mi ni dalo iti. Obernem se do Jezusovega serca, začnem devetnico obhajati, in moliti za milost prave spovedi. In glej pridem do nekega duhovnika, ves ginjen in razkrušen, in celo lekho sem opravil svojo spoved. (F. Sendb. 1876. 113.) Tako spremeni sv. Duh človeka, tudi naj večega grešnika, v pobožnega služabnika božjega. Kar je prej sovražil, zdaj ljubi; kar je prej hvalil, zdaj graja; česar se je poprej sramoval, v tem se zdaj slavi. Molitev mu postane lepa in ljubezniva, v cerkvi se ne sramuje več klečati ali spovedi in sv. obhajila; greha pa in hudobne tovaršije se boji in zогiblje kakor samega pekla. Kako lepo se tedaj vresničujejo besede Jezusove: „Učenik sv. Duh, katerega bo poslal Oče v mojem imenu, on vas bo učil vse, in vas spominjal vsega, karkoli sem vam govoril.“

b) Ako se pa dan današnji tolika moč in tako delovanje sv. Duha ne kaže nad nami, kakor nekdanj v apostelnih; ako se grešniki kmalo in vsi ne spreobernejo, tega ni sv. Duh kriv, temuč mi sami. Apostelnji so se na sv. Duha pripravljali z molitvijo in postom, so ga željno pričakovali; mi se pa le malo pripravljamo na njegov prihod, mnogokrat se človek še celo vpira proti sv. Duhu. Ako hočemo, da bi sv. Duh svoje čudežno delovanje v nas zverševal, ne smemo se mu ustavljati ali protiviti. Bog sam nas opominja, da se ne smemo vpirati zoper sv. Duha: „Danes, ko glas njegov — sv. Duha glas — zaslišite, ne zaterdite svojega serca kakor v razdraženju na dan skuševanja v puščavi: kjer so me vaši očetje skuševali, presodili, in vidili delovanja moje.“ Judje so namreč v puščavi mermrali zoper božje naredbe in povelje; so vedno zoper božje zapovedi ravnali, niso poslušali na svaritev božjo, zato jih je Bog kaznoval in zaverjel. Tudi mi se ne smemo zoper navdajanje sv. Duha pregrešiti, ne svojega serca zaterdovati zoper glas sv. Duha; mu moramo svoje serce odpreti, le tedaj bo sv. Duh z nami čudežne reči zveličanja opravljal. Sicer je resen, da sv. Duhu se nihče ne more zapravo vpreti; sv. Duh vsakega premaga, tudi grešnika na njegovem grešnem potu, kakor Savla, ko je ravno šel kristjane lovit in morit, in mnogo drugih; vendar pa je to le redkejše delovanje sv. Duha, posebna milost božja. Navadno moramo se na sv. Duha pripravljati, in potle poslušati njegov glas.

Različni so glasovi sv. Duha, ki govori na človeško serce, naj bi gorelo za Boga in sv. reči. Svarilni glas tvojega očeta in skerbne matere, ki te na pobožnost opominjata, je glas sv. Duha, ki ti govori: „Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in ti bo

dobro na zemlji.“ Resnobi glas dušnega pastirja, ki te v pridigi in spovednici svarijo pred grehom in hudobijami, katerim si udan, to je samega sv. Duha glas, kakor Jezus uči: „Niste vi, ki govorite, temuč Duh Očeta vašega, ki v vas govori.“ Skoz usta dubovnika se ti sam sv. Duh oglasuje; o le poslušaj rad ta božji glas! Čuješ, da merliču zvoní, tvojemu sosedu, bratu in znancu, zopet je žalosten glas ne mertvega zvona samo, temuč sv. Duha, ki ti močno kliče: „Spominjaj se svojih poslednosti — smerti, sodbe, pekla, nebes, — in ne boš grešil vekomaj ne.“ Kader te v nedeljo ali svetek pa tudi po delavnikih zvon zazove v cerkev k daritvi sv. maše, kjer se Jezus svojemu nebeškemu Očetu za odpuščenje naših grehov daruje, to je glas sv. Duha, ki želi, da bi se tvoja duša oprala, očistila v kervi nedolžnega jagnjeta Jezusa. Ko čutiš v svojem sercu nagnjenje k pobožnosti, k molitvi in za svete zakramente, za božjo čast, to je le glas sv. Duha, ki ti ljubeznivo govori na tvoje serce. Sv. Duh je duh, in pihlja, kjer da hoče, in človeško serce hladi, k dobremu nagiblje, da se za Jezusom obrača, kakor rožica za solncem. Mili in različni so glasovi sv. Duha, po katerih nas uči živeti pobožnosti, in spominja vsega, kar je Bogu všeč ali povoljno.

Sklep.

Odprimo danes sv. Duhu svoje serce, poslušajmo vselej radi njegove glasove in nauke, da bi se vselej tudi moč in delovanje sv. Duha tudi nad nami kazalo; naj bi nas sv. Duh nagnil na pobožno, zveličalno življenje. — O prosimo danes Jezusa tudi mi, naj nam pošlje sv. Duha, ker brez njega, in brez njegovega delovanja se zveličati ne moremo; le on je naš pravi učenik, naš razsvitljevalec in tolažnik, kakor je že Jezus svojim učencem govoril: „Učenik sv. Duh, kterega bo poslal Oče v mojem imenu, on vas bo učil vse, in vas spominjal vsega, karkoli sem vam govoril.“ Pridi sv. Duh! napolni serca svojih vernikov, in užgi v nas ogenj božje ljubezni. — O Bog, ki serca svojih vernikov po sv. Duhu razsvitljuješ: daj nam v tem Duhu prav ravnati in se njegove tolažbe vselej veseliti; po Jezusu Kristusu Gospodu našem! Amen.

Pridiga za binkoštni ponedeljek.

(Strah božji; gov. S. G.)

„Pridite otroci, poslušajte me, strah božji vas učim.“ Ps. 33, 12.

V v o d.

1. Jezusovo zadnje povelje do apostelnov je bilo: „Idite, učite vse narode, kerščujte jih v imenu Očeta, Sina in sv. Duha. Učite nje spolnovati vse, karkoli sem vam naročil.“ (Mat. 28, 19—20.) To sicer težavno nalogo so apostelni veseli opravljati začeli kmalo po sprejetem sv. Duhu. Tako se namreč bere v današnjem berilu, da je sv. Peter govoril: „Gospod nam je zapovedal oznanovati ljudstvu, in pričevati, da je on tisti, ki je od Boga postavljen sodnik živih in mrtvih. Temu vsi preroki pričevanje dajejo, da v njegovem imenu dobijo odpuščanje grehov vsi, kateri v njega verujejo. Ko je še govoril Peter te besede, šinil je sv. Duh na vse, ki so besedo poslušali. In verniki obrezani, ki so bili s Petrom prišli, so se začudili, da je bila milost sv. Duha razlita tudi na nevernike. Slišali so jih namreč govoriti jezike, in Boga častiti. Tedaj reče Peter: Ali more kdo vodo braniti, da bi ne bili kerščeni ti, kateri so sprejeli sv. Duha, kakor tudi mi? In zapove kerstiti jih v imenu gospoda Jezusa Kristusa.“

2. Še dan današnji se uči Jezusov nauk, kakoršnega je razlagal nekdanj sv. Peter: da je Jezus naš odrešenik, da je od Boga postavljen sodnik živih in mrtvih, vendar pa le malo zdaje. Mnogi živijo brez vsega straha, kakor da bi jih nekdanj Jezus še le pohvalil za njihove hudobije. Uči se, da Bog je vsevedoč, da je pravičen in se podmititi nikakor ne da, pa nauk človeškega serca ne premaga in ne zdrami. Uči se, da je človeška duša neumerjoča, in bo večno živela ali v nebeškem veselju, ali pa v večnem pogubljenju; pa premnogi na te Jezusove nauke premalo porajajo, malo, ali pa nič ne skerbijo za svoje zveličanje, in milost božjo vedno zame-tavajo; zato so neumneži, ki za svoje telo toliko se trudijo, svojo neumerjočo dušo pa zapravijo. „Kaj ti hasni, človek, ako bi si ves svet pridobil, na svoji duši pa kvaren bil? Kakošno zamembo boš dal za svojo dušo?“ tako te vpraša Jezus sam. Ti, ki noč in dan skerbiš za posvetno blago in imetje, neumnež si pred Bogom, ako na svojo dušo pozabiš, bližnemu krivico delaš. Besede Jezusove te zadevajo: „Neumnež, še to noč se bo tvoja duša tirjala od tebe — boš umerl —, kje bo, kar si pripravil?“ Vsak, ki na Boga pozabi, se ga ne boji, neumnež je, ker začetek prave nebeške modrosti je strah božji; le tisti je resnično moder, ki se Boga boji. Zato sam

sv. Duh govori: „Začetek modrosti je strah božji.“ Kdor se je naučil straha božjega, ima vso modrost. Učenik pa, ki nas uči, kako da se moramo Boga bati, je sv. Duh sam, ki nas danes milo vabi, naj bi se okoli njega zbrali, mu odperli uho in srce, in poslušali njegov nauk, in ga ohranili. Sv. Duh nas sklicava danes, govoreč: „Pridite otroci, poslušajte me, strah božji vas učim.“

3. Kader sv. Duh srce človeka prešine in poseduje, prinese seboj tudi posebne darove, katere imenujemo „darove sv. Duha.“ Med različnimi dobrotami sv. Duha je tudi dar stahu božjega, ker le sv. Duh nas uči Boga se bati, mu služiti. Dar strahu božjega je vsakemu potreben: grešniku, da se Boga boji, in greh zapusti; spokorniku, da se zopet v grehe ne poverne; pobožniku, da ne opeša. Zato vam želim tudi jaz danes o strahu božjem govoriti:

1. Zakaj se Boga bati?

2. Kako se Boga bati? Pripravite se!

Razlaga.

1. Sosed, ki svojega mejaša spoštuje, se boji, da ga ne bi razžalil s kakošno krivo besedo; zogiblje se vsacega djanja, ki bi sosedu znalo merzeti. Tovarši se bojijo medsebeno, naj bi se njihova hudobija ne zvedila, in da bi ne bili kaznovani. Posli se bojijo svojih strogih gospodarjev. Da bi se pa taki in enaki ljudje tudi Boga bali, le redko se kje nahaja. Pred vsemi najbolj se moramo bati Boga, in sicer zato:

a) ker je najimenitnejši gospod nebes in zemlje. Pred kraljem, cesarjem, ali pred drugimi imenitnimi velikaši človek spoštovanja in straha trepeče; še vse bolj nas mora strah prešinjevati pred Bogom, ker on je povsod pričujoč, nikjer se mu skriti ne moremo. „Kam pojdem spred tvojega duha? in kam hočem bežati spred tvojega obličja? Ako bi vshajal v nebo, ti si ondi; ako stopim v globočino, ti si tam. Ako bi vzel perotnice v svitu, in se nastanil kraj morja, tudi tje bi me vodila tvoja roka, in držala desnica tvoja. In rečem: Menda me bojo teme zagernile, pa noč je svetloba moja v moji samopašnosti. Ker tema pred tebo ne omrači se, in noč se razsvetli kakor dan.“ Tako prepeva spokornik David neskončno božje bitje, katerega se človek povsod bati mora, ker se mu nikjer skriti ne more. Ta vse videči, vse vedoči Bog, je tudi pravičen in oster. Zatoženci se bojijo, ako slišijo, da bojo ostremu sodniku v roke prišli. Iščejo si prijatla ki bi za nje priproševal, ki bi ostrega sodnika podkupil in k usmiljenju naklonil. Kako trepeče ropar ali morilec, kader si misli, da ga sodnik za smert obsodil bo. Še vse bolj se moremo bati Boga, ki še človeka vse hujše kaznovati more, kakor je kazen ječe ali smerti, ki ima oblast človeško telo in dušo zavreči v ognjeno pečnico večnega pogubljenja; tega ostrega sodnika se moramo nad vse najbolj bati,

kakor nas Jezus sam opominja, govoreč: „Ne bojte se tistih, ki telo umorijo, duše pa ne morejo umoriti; temuč bojte se veliko več tistega — Boga, kateri zamore dušo in telo pogubiti v peklu.“ (Mat. 10, 28.) Ja resnično, ako človek pomisli na serce in obisti preiskajočega sodnika Boga, moraš pač tudi ti prositi za strah božji, kakor je vedno molil spokornik David govoreč: „Prebodi, Gospod, s svojim strahom moje meso, ker tvoje sodbe sem se zbal.“

b) Če tudi je človek o Bogu in božjih lastnostih podučen, vendar se Boga prav ne boji in ne more bati, dokler ga sv. Duh ne prešine. Judje so Jezusove nauke čuli in vedeli, pa vendar se Boga niso zbal, temuč so mu njegovega edinega Sina sramotno na križ obesili in zaklali, ki je pa prišel na svet, ne obsodit ga, temuč da bi svet — vsi ljudje zveličanje našli v Jezusu. Še le, ko je sv. Duh prišel na jude in ajde, so se Boga zbal in so prestrašeni vpraševali, kaj nam je tedaj storiti zdaj, ko smo Sina božjega umorili, da bi ne bi bili vekomaj pogubljeni? In sv. Peter jim odgovori: „Pokoro delajte, in vsak se daj kerstiti na ime Jezusa Kristusa, za odpuščenje svojih grehov; in sprejmete dar sv. Duha.“ Egipčovski kralj je videl čudeže božje, ktere sta delala Mozes in Aron, je obilno slišal o mogočnem Bogu Izraela; ali vendar njegovo serce ostane terda pečina, se ne omehča, ker Duh božji ga ni ogrel. Zraven vsega opomina in čudežev ošabno govori: „Kdo je tisti Bog in gospod, da bi se mu jaz podvergel, ki sem kralj vse dežele?“ Dokler sv. Duh v človekovo serce ne prinese dara: straha božjega, se človek Boga tudi ne boji. Prej bi se pečine drobile, solnce bi prej otemnelo, in merličev grobi bi se poprej odpirali, predno bi se omehčalo terdo neusmiljeno človeško serce, ktero ni ogreto po milosti sv. Duha. Mali Jožef Egipčovski se je jokal, ko so ga bratje njegovi prodali kupcem, ki so v Egipt šli, pa njegove solze niso ganile terdoserčnih bratov, ki se pa tudi niso omehčali, ko so vidili svojega objokanega starega očeta. Kolikor je vendar zgledov v sv. pismu, ki nas učijo, da človek, rodovina in celi narodi zapadejo v časno nesrečo in v pogubljenje večno, ako se Boga ne bojijo! Celi narodi, kakor postavim Judovsko ljudstvo, je sramotno propadlo; poprej izvoljeno ljudstvo ravno zato, ker se Boga več bala ni, ker več Bogu služilo ni. Ananija in Zafira sta nagle smerti umerla, za kazen ker se Boga več bala nista. Levi razbojnik se je pogreznil v morje večnega pogubljenja zato, ker se Boga več bal ni, ker je ljudem delal krivice in hudobije vganjal, in še na križu viseč preklinjal samega Sina božjega. — Zato se moraš tudi ti kristjan Boga bati, ker je mogočen gospod in oster sodnik; pa tudi, ker si vekomaj pogubljen, ako se ne zbojiš Boga, in mu ne začneš zvesto služiti. Ninivečani so bili hudobni grešniki; Bog jim je zarotil hude šibe; pa oni se zbojijo Boga, začnejo ostro pokoro delati, in potem bili so pogube rešeni. Tako tudi ti keršanska duša, kader zaslišiš božji glas, ali iz ust svojih dobrih staršev, ali iz ust pobožnih duhovnikov,

ali ko ti sv. Duh celo na tihem na tvoje serca šepeta: Boj se Boga, poboljšaj se; ne spreslišavaj tega božjega glasa, da ne zamudiš prave dobe, ure svojega zveličanja! Ne zaterdujmo svojega serca, ko nas sam sv. Duh kliče: „Pridite otroci, poslušajte me, strah božji vas učim.“ Srečen je tak človek, ki v puščavi svojega grešnega življenja še zasliši glas sv. Duha, ki ga kliče k poboljšanju, in zove na pravo stezo zveličanja. Ker pravi strah pred Bogom je začetek naše večne sreče. Zato pomislimo še na kratko: Kako se je Boga bati?

2. Ogenj je strašna stvar; voda dereča je grozna prikazen. Ko bi se je pa kmetič preveč prestrašil ali zbal, ko vidi goreči plamen v strehi, ali pa valove okoli mlina ali hrama, menda bi si nič več ne rešil. Tako se tudi človek preveč zbat ne sme, kader pred sebo zagleda ogenj peklenški, ko sliši šumeči potok rožljati, ki teče v pogubljenje večno. Se ne sme bati tako, da bi obupal, govoreč, vse je zastonj, vse je proč in prepozno. Grešnik je sicer podoben slepcu, ki zmočen po hudobiji nič ne vidi, nič ne sliši. Kakor po temi hodi in tapa proti večnemu pogubljenju. Prej ali kasneje se vendar zgodi, da se mu odprejo dušne oči; da spregleda svoje pregrehe, in sprevidi svojo večno nesrečo. Nič ga ne vtolaži, nič ga ne pomiri, ako ne pride sam sv. Duh, ki človeka uči, kako da moramo se Boga bati. Različne so verste strahu pred Bogom, kateri pa vendar vselej človeka ne zveliča, temuč krivi strah človeško dušo pogrezne v morje pogubljenja večnega, kakor nas jasno učijo zgodbe sv. pisma. —

a) Bog je sicer neskončno pravičen, vsevedoč sodnik; vendar krivo in pogubno bi bilo, ako bi se Boga preveč bali. Bog je dobri nebeški Oče, ki nobenega grešnika ne zaverže, ako se žalosten in objokan poverne iz greha. Božja dobrota je nezmerna, in zaklad njegovega usmiljenja je neskončen! Kdor pa se Boga preveč zboji, da obupa nad božjo milostjo, on je propadel v jamo večnega ognja. Kajna, znani hudobnež, ki je svojega lastnega brata umoril, spoznal je sicer svojo pregreho; pa namesto da bi se bil k Bogu obrnil, in ga za odpusčanje prosil, ko ga je vprašal milo in ljubeznivo: Kje je tvoj brat Abel? je bil hudoben, poznej pa je obupal. Jok njegovega brata mu vedno po ušesih doni; kri umirajočega Abeljna se vedno pred njegovimi očmi kadi, glas božji: „Kje je tvoj brat“, ga vedno straši. Boga se je zdaj preveč bal, prej pa premalo, zato pa je obupal nad božjo milostjo, obupal nad svojim zveličanjem. Pa ta strah ni bil Bogu dovoljen, ker Kajna je zaverjel. — Judež Iškarijot, najstrašnejši hudobnež, ki je samega Sina božjega prodal, se je sicer Boga zbal, ko je videl, da bojo Jezusa umorili; je skupnino prinesel v tempelj, in jo od sebe vergel, da je vse zaškrobotalo, govoreč: Nedolžno kri sem prodal. Pa namesto da bi se bil pred Jezusa vergel in odpusčanja prosil, rekel je od prevelikega straha pred Bogom: Moj greh je prevelik, kakor da bi mi ga Bog še odpustil.

Obupan odide in se obesi. Tako tedaj kristjan spoznaš, da prevelik strah obupa Bogu ne dopada. Ako so tvoji grehi tudi težki in strašni kakor grehi Kajna bratomorca, ali Juda, bogokleteca; ako bi bili rudeči kakor kri: glej, v božjem strahu se obrni do Boga, zaupaj na njegovo milost in tvoji grehi so ti odpuščeni! Pridite otroci, poslušajte me, strah božji vas učim!

b) Druga versta straha božjega zvara iz ognjene peči večnega pogubljenja, in iz Jezusovega usmiljenega srca. Človek sicer čuti, da si je zaslužil pekel, vendar, ker ve, da je Jezusovo srce usmiljeno, pričakuje od Boga odpusčenja in ga tudi dobi. Poda se pred Jezusovega namestnika, kateremu je Jezus dal oblast grehe odvezavati, se čisto in objokano spove, in vsi grehi se mu pred Bogom odpustijo, da postane očiščen in opravičen. To je pravi strah, ki ga sv. Duh uči, in v človeško srce vlija, po katerem se tudi naj hujši grešnik zveličati zamore. Živela je Margareta Kortonska dolge leta v grešnem znanju razuzdanega življenja, brez skerbi za zveličanje, in brez strahu božjega. Pa njenega grešnega družaja je zadela nagla smert. Ko ga Kortonska Margareta zagleda gnjilega pod germado, vsa prestrašena zavpije: Moj Bog, kje pa tvoja duša je?! Pri tej priložnosti njo prešine strah božji, se pogubljenja zboji, začne spokorno in ostro živeti in se zveliča. To je pravi strah božji, dar sv. Duha, da se grešnik pekla zboji, se svojih grehov spove, in začne sveto živeti. Tako storimo tudi mi vsi. Pridite otroci, poslušajte me, ker strah božji vas učim!

c) Najboljši, Bogu najdopadljivši strah pa je tisti, ki zvara iz ljubezni do Boga, iz ljubezni do sv. nebes. Mi smo otroci božji, Bog pa naš oče. „Kakor se oče usmiljuje svojih otrok, tako usmiljuje se Bog tistih, ki se ga bojijo; ker on spoznava slabost našo, in se spominja, da smo pepel.“ Ako se človek Boga zboji, ki je neskončno dobrotljiv in usmiljen, pa ga je vendar žalil; ako pomisli na večno veselje, ktero je z grehom zapravlil, in se razjoka in zboji, se k Bogu poverne, je to najboljši strah, ki je Bogu naj bolj všeč. To nas uči Jezus sam v priliki zgubljenega, zapravljivega sina, ki vam je dobro znana, in je le kratko navedam. Oče je imel dva sina; mlajši, hudobnež, zahteva delež svoje dedovine; ko ga dobi, odide od dobrega očeta, in vse premoženje potratí v pregrešnem življenju. Ko se mu pa začne slabo goditi, boji se sicer pred očeta stopiti; vendar neko zaupanje in ljubezen do dobrega očeta ga navdušuje, da vstane, in gre domu. Ko se bliža domu, boji se in trepeče, ker je zapravlil premoženje, raztergal obleko, in dobrega očeta razžalil. Pa oče mu pride naproti, ga objame, in odpusti vse razžalitve. Tako dela naš usmiljeni nebeški Oče, nas prijazno objame, in sprejme za svoje otročiče, ako nam je žal, da smo Boga razžalili. Če tudi se bojimo in trepečemo, tolaži nas Bog, da se naših grehov ne spominja več, ker nam je odpustil vse naše hudobije. O srečna pobožna duša, ki se Boga, predobrega Očeta, razžaliti

bojiš, ali žaljuješ in se bojiš, če si ga kdaj žalila, ker to je tista žalost in tisti strah, ktereга ti je sam sv. Duh prinesel v tvoje serce. Pridite otroci, poslušajte me, strah božji vas učim!

Sklep.

Bere se, da je sv. Martin vselej trepetal na vsem telesu, in se bal, ko je v cerkev stopil. Tovarši ga vprašajo, zakaj in koga se toliko boji; on pa jim odgovori: Bojim se Jezusa, pravega živega Boga; zdaj je sicer tukaj v krušni podobi, pa nekdaј bo moj oster sodnik. Ker se je pa Martin v življeuju Jezusa bal, ga je ta božji strah pripeljal v nebeško veselje. Strah božji je podloga našega zvečičanja; zato sem vas danes v imenu sv. Duha učil, da se moramo Boga bati; pa sem vam pokazal, da ne smemo nikdar obupati. Temuč kakor dobri otroci prihitijo in Očeta zaupljivo za odpuščenje prosijo; tako tudi mi, ko se Boga zbojimo, v zaupanju in ljubezni k njemu pritecimo. Bojmo se Boga, trepetajmo pred Jezusom, da se nam ne bo treba batі tedaj, ko bo prišel sodit vse ljudi. Amen.

Pridiga za I. pobinkošno nedeljo.

(Kaj nam da zakrament sv. kersta; gov. J. A.)

„Glejte! jaz sem z vami vse dni do konca sveta.“ Mat. 28, 20.

Vvod.

Vsak človek ima izvirni greh na sebi. Izvirni greh pa nam je um zatemnil, da božjih lastnost in volje božje ne moremo več na tanko in popolno spoznati; in nam je voljo spačil, in jo bolj k hudemu kot k dobremu nagnil. Izvirni greh nam je božjo prijaznost vzel, oropal pravico do nebes in nas večne kazni vredne storil. Iz tolike nesreče si človek ni mogel sam pomagati. Pa Bog se ga usmili in pošlje svojega Sina, da bi nas odrešil od greha in od kazni greha, in nam nebesa spet zaslužil. Bog Sin pride in odreši na križu grešni svet. In da bi njegovo terpljenje in zasluženje vsem v dobro prišlo, postavi ssv. zakramente, da, kdorkoli jih prejeme, deležen postane duhovnih dobrot, ki nam iz njih dotekajo. Ravno današnje sveto evangelje pripoveduje nam, kako je Jezus postavil prvi in najpotrebniši zakrament to je: sv. kersta. Jezus je zapovedal, naj aposteljni gredó po vsem svetu, naj podučujejo vse narode in jih kerščujejo v imenu Očeta in Sina in sv. Duha. O kako srečni smo,

da nam je dobrota sv. kersta došla, po katerem so nam vrata odperle do časne in večne sreče. In to svojo srečo bomo še tem bolj spoznali, če premislimo dobrote, ki nam jih sv. kerst daje. Zato ravno sem si izbral v svoje današnje premišljevanje dobrote ali milosti, ki nam jih sv. kerst deli, in vam jih bom razkladal v imenu presvete Trojice; prosim za potrpljenje!

Razlaga.

Dasiravno zakrament sv. kersta človeka, ki sv. kerstne obljube zvesto spolnuje, tudi časno srečnega dela, vendar le so dobrote, ki nam jih sv. kerst deli, prav za prav le duhovne dobrote, tako velike in obilne, da večje biti ne morejo:

1. Perva dobrota, ki jo v zakramentu sv. kersta dobivamo, je odpuščanje izvirnega in vseh drugih pred svetim kerstom storjenih grehov, tudi vseh večnih in časnih kazni. — Sv. kerst človeka od vsega greha tako do dobrega očisti, kakor bi jih nikoli ne bil imel nad seboj. Vendar bi odrasčeni človek te dobrote deležen ne postal, ko bi ne bil za ta sv. zakrament prav pripravljen. Pripravljen pa je, če

a) najpotrebniše resnice sv. vere vé in veruje. Zato je ukazal Jezus apostelnom, ljudi poprej podučevati v resnicah sv. evangelja, in potem še le kerščevati rekoč: „Pojdite in učite vse narode, in keršćujte jih — učite jih spolnovati vse, karkoli sem vam povedal.“ (Mat. 28, 19, 20.) Tudi je pristavil: „Kdor veruje, in je keršćen, bo zveličan; kdor pa ne veruje, bo pogubljen.“ (Mark. 16, 16.) Po tej Jezusovi zapovedi so aposteljni tudi vselej ravnali. Sv. Filip, ko pride v Samarijo, ni precej kerščeval, ampak je poprej sv. evangelje oznanoval. Po tem še le, ko so ljudje nauk sprejeli, in po njem živeti obljubili, jih je kerstil. Ravno tako je storil z denarničarjem Zamorske kraljice Kandace. Razkladal mu je besede sv. pisma ki jih je mož prebiral, nanje nauk od križanega Zveličarja navezal, in ko mu obljubi, da veruje v Jezusa Kristusa Sina božjega, kersti ga Filip. Za sv. kerst je odrasčeni človek pripravljen, če

b) kersta prosi, in ud cerkve Jezusove biti želi; in c) če svoje grehe obžaluje in se jih izserca kesa. — Kdor za sv. kerst ne mara, tudi njegovih dobrot deležen postal ne bo. Bog je človeku prosto voljo dal, naj si zvoli ali dobro ali hudo po lastnem dopadanju. Kar si zvoli, to tudi ima. Usiliti noče Bog nikomur svojih darov. In kdor greh ljubi, ne more prijaznosti božje zadobiti, ne dobrot sv. kersta deležen postati. Greh in gnada božja se ne vjemate, kakor se ne vjemate luč in tema. Le ena vselej obvelja, ali luč ali tema; obedve skupaj ne morete biti. Zato je govoril sv. Peter na binkoštno nedeljo: „Spokorite se, in slednji zmed vas naj se da kerstiti v imenu Jezusa Kristusa v odpuščanje grehov“, (Act. ap. 2, 38.) kar je poprej tudi

že sv. Janez oznanjeval ob Jordanu rekoč: „Delajte pokoro: nebeško kraljestvo se je približalo.“ Za sv. kerst je odrasčeni človek pripravljen, če se

d) odpove hudiču, svetu in grehu, in obljubi, da bo do konca po keršansko živel. Sv. Pavel piše: „Ne veste, da vsi, kteri smo v Jezusu Kristusu kerščeni, smo v njegovi smrti kerščeni? Zakaj ž njim smo pokopani skoz kerst v smert; da moramo kakor je Kristus vstal od mertvih skoz čast Očetovo, tako tudi mi v novem življenju hoditi.“

Zraven odpuščenja vseh grehov, sem rekel, nam daje sv. kerst tudi odpuščenje vseh časnih in večnih kazni, ki smo jih z izvirnim in bi jih bili z lastnimi grehi zaslužili. Je kerščen odrasčen človek, postaviu kak Jud ali ajd, ne bo mu po prejetem sv. kerstu treba pokore delati za tiste grehe, ki jih je storil pred sv. kerstom, ker sv. kerst izbriše vse grehe in vse kazni časne in večne z grehi zaslužene. Samega sebe zatajevati in mertviti, in spokorno živeti, se ve, da mora človek tudi po sv. kerstu, ne sicer, da bi za poprejne grehe pokoro delal, ampak da bi se novih grehov obvaroval. — V ozir izvirnega greha pa je pomniti, da nam ga sv. kerst sicer odpusti, in nam odvzame tudi peklenske kazni, ki jih ž njim zaslužimo, ostanke v tega greha pa nam sv. kerst le vendar ne zbriše. Tudi po sv. kerstu moramo a) v potu svojega obraza svoj kruh jesti. Tudi po sv. kerstu je b) podverženo naše telo mnogim težavam in nadlogam, boleznim in smerti. Tudi po sv. kerstu se c) poželjivost v nas še vedno glasi, in satan, dasiravno izgnan iz našega serca, nas še vedno zalezuje in v greh napeljuje. Neskončno modri Bog nam je te ostanke izvirnega greha pustil, da bi nikoli ne pozabili, v kako žalosten stan nas je greh prvih staršev pahnil, in Boga vsigdar lepo zahvalili, da nas je le po svojem neskončnem usmiljenju iz njega rešil. Pustil nam je te ostanke greha, da bi se varovali napuha, ki je naše perve starše v greh pripravil, celo angele iz nebes pahnil, in je tudi zdaj še korenina vsega hudega. Pustil nam je te ostanke greha, da bi svojega serca na svet in njegovo veselje ne navezovali, ampak spoznali, da smo le potniki tukaj na zemlji in da je v nebesih naša edinoprava domovina, na ktero naj vedno obračamo svoje oko.

2. Druga dobrota, ki jo nam sv. kerst deli, je, da pri njem dobi naša duša gnado božjo, po kateri smo opravičeni, otroci božji in dediči večnega zveličanja. „Grešniki ste sicer bili,“ piše sv. Pavel, „ali oprani ste in posvečeni v imenu Gospoda Jezusa Kristusa.“ (I. Kor. 6, 11.) „Sam duh našemu dubu spričevanje daje, da smo otroci božji, ako smo pa otroci, smo tudi dedje.“ (Rom. 8, 16, 17.) Sv. Duh nas po sv. kerstu znotraj vse prerodi, vse posveti in vlije v naše serce vero, upanje in ljubezen, da se zamoremo grehu serčno vstavljati, pobožno in bogaboječe živeti.

3. Tretja dobrota, ki jo nam sv. kerst daje, in ktera tako rekoč vse druge v sebi ima, je, da gredó tisti, ki sv. kerst prejmejo, v cerkev božjo in postanejo nje udje. „Ne veste, da so vaše telesa udje Jezusovi?“ (I. Kor. 6, 15.) Po sv. kerstu stopimo v občestvo ali gmajno svetnikov, v zvezo s pravo-vernimi kristjani na zemlji, z dušami v vica in z izvoljenimi v nebesih. Tako zadobimo pravico do vseh tistih pripomočkov, ki jih je Kristus izročil svoji sv. cerkvi v zveličanje človeškega ljudstva. Vsak kerščen človek, ki gnade sv. kersta še ni zapravil, deležen postane vseh sv. maš, ki se po vsem širokem svetu beró, vseh cerkvenih molitev, ki jih opravlja sv. cerkev na vsakem kraju sveta, vseh dobrih del, ki jih storé pobožni kristjani tu in unkraj nezmernege morja. O sreča nepopisljiva, ki nam doteka iz zakramenta sv. kersta!

Vidite, kolike neprecenljive dobrote nam daje sv. kerst. Ko so neverniki spoznali vse te dobrote, so trupoma zapuščali svoje malike, kakor hitro so se keršanski učениki med nje oglasili, dasiravno jim je naša sv. vera le zatajevanje samega sebe velevala in ojstro spokorno življenje ukazovala. Ob času križnih vojsk se mladi Angležki vitez po imenu Gilbert v Jeruzalem poda s svojim hlapcem Rihardom, vojskovat se zoper neverne Turke. V sveto deželo prišla pa sta od nevernikov vjeta bila. Turki ju vklenejo in v ječo veržejo. Poldrugo leto v ječi prebijeta, ter veliko preterpita. Gilbertovo stanje je bilo vendar nekoliko lagleje od Rihardovega. Knez, ki ju je pri-perte imel, je vidil njegovo bolj gosposko in žlahtnejše obnašanje, je Gilberta enmalo boljši imel. — Imel pa je ta poglavar hčer, kateri je dopadlo Gilbertovo zadržanje in njegova čednost. Večkrat je iskala priložnosti dobiti, in se ž njim kaj pogovarjati. Ko enkrat samega najde, vprašuje ga, od kod je doma, in ktero vero ima? „Anglež sem, in spoznavljam katoliško vero!“ reče Gilbert. „Kaj pa uči vaša vera?“ princesinja dalje pozveduje. Gilbert jej na kratko razlaga naj poglobitniše resnice sv. vere, jej opisuje življenje, terpljenje in vstajenje Jezusovo, ter pristavi, da brez te vere nikdo zveličan ne bo. Vse to je bilo deklici tolikanj všeč, da se je željno vsake prilike posluževala, o kateri je zamogla Gilberta zdaj to zdaj uno od naše sv. vere izpraševati. In Gilbert jej tolikanj lepo in goreče razlaga resnice sv. evangelija in pripoveduje od ljubezni do Jezusa, da ga nek dan poprašuje: „Ti menda res prav iz serca ljubiš Jezusa, od ktereга mi tolikanj lepega pripoveduješ? Ali bi bil pač pripravljen smert zanj preterpeti?“ Gilbertu se čudno zdi to vprašanje. Menil je, da je princesinjo oče poslal, ga poskusit in od sv. vere odverniti. Goreče tedaj reče: „Da, ljubim Jezusa toli-kanj priserčno, da rad dam zanj svoje življenje. Veče sreče ne vem kakor darovati za Jezusa kerv in življenje!“ — Princezinji je ta odgovor tolikanj v živo šel, da je sklenila sv. vero sprejeti, in ko bi imela zato tudi svojo domovino, svoje premoženje in celo starše

zapustiti. Iz serca je želela, da bi se natanjčniji podučevala v resnicah sv. vere; toda glej nje stanovitnost je bila postavljena na terdo poskušnjo. — Ne dolgo po tem pogovarjanju s princesinjo je Gilbert priložnost dobil, z zvestim svojim Rihardom v temni noči iz ječe pobegniti. — Princesinja učenika zgubivši se ne da vtolažiti. Nezmerno žaluje, da zdaj nikogar nima, kateri bi jo v Jezusovem nauku podučeval. Pa Bog je ne zapusti, in jej misel v glavo da, po kateri tudi zvesto ravna. Spomni se Gilbertove besede, ki je rekel, da je iz Londona na Angležkem doma. Tje se hoče podati, in kristjana postati. Natihoma pobegne, zapusti starše in dom, in izroči se Jezusu, zavoljo kterega vse to stori. In res jo pelje Gospod po prečudnem potu skoz tisoč in tisoč nevarnost, dokler srečno do morja ne pride. Ondi je barka bila ravno na Angležko namenjena. V barko jo sprejmó, ter varno v London pripeljejo. V mesto pride, pa huda se jej godi. Nikogar ne pozna, premoženja nima, jezika ne ume. Ne ve, kam se djati. Pa Bog je bil z njo. Gilbertov hlapec Rihard pride na terg in jo spozna. In kdo popiše njeno veselje, ko tudi ona Gilbertovega tovarša v ječi spozna. — Rihard se čudi in vprašuje, kako in po kaj je ona tu sem prišla. — Princesinja pove, da je prišla, se v sv. veri podučit, po kateri iz serca hrepeni. — Zdaj jej Rihard počakati veli, da gre, in svojemu gospodu vse to pove. — Gilbertu ni šlo v glavo, kako bi mogoče bilo, da bi se nježna deklica zlahtnega rodu podstopila podati se v tolike nevarnosti. Ko ga pa Rihard prepriča, da resnico govori, veli Gilbert peljati princesinjo k pošteni gospej in sporočiti jej, naj zanjo skerbi, nič manj kot za lastno hčer. — Drugi dan se Gilbert sam tje poda. Princesinja se prednj na kolena verže, in ga prosi s solznim očesom, naj delo zveličanja nad njo zgotovi, zavoljo kterega je v to deželo prišla. Ves vesel se Gilbert v to vda. Princesinja je bila v keršanskem nauku do dobrega podučena in nato kerščena. Kerstili so jo Londonski škof sami. Ko jo vprašujejo, kakor je navada, ali hoče kerščena biti? rekla je, ko jo po tem vroče solze polijó: „Da, iz celega serca želim; ravno zato sem življenje v nevarnost postavila, in v to tujo deželo prišla!“ Kerstili so jo Matildo. — Na to se je z Gilbertom zaročila, in bila mati sv. Tomaža, škofa Kanterburskega, ki je kot mučenec sklenil svoje življenje.

Sklep.

Poglejte! kako močno je obrajtala ta neverska princesinja dobrote sv. kersta. Ali jih bomo mar mi, ki smo jih koj po svojem rojstvu deležni postali, manj obrajtali? O to bi bila gerda nehvaležnost! Take nehvaležnosti nas Bog obvaruj! Velikoveč da Boga lepo zahvalimo za to veliko dobroto, nikoli ne pozabimo; sosebno pa ga danes zanjo lepo zahvalimo, ko obhajamo praznik sv. Trojice, v kateré imenu Očeta, Sina in sv. Duha smo kerščenj. Ni pa za-

dosti, le z ustmi Boga zahvaliti. Bogu naj ljubša hvala bo, če obljube, ki smo jih pri sv. kerstu storili, zvesto spolnujemo, in ne delamo, kakor bi satan rad, in zapeljivi svet želi in nase hudo nagnenje hoče; ampak kakor Bog veli, in je Jezus učil, in nam sv. mati katoliška cerkev delati ukazuje. Svojim apostelnom in njih namestnikom, in svoji sveti cerkvi je Jezus obljubil, da bo do konca ostal pri njej rekoč: Če kerstne obljube zvesto spolnujemo, da bo ljubi Jezus z Bogom Očetom in sv. Duhom pri nas in mi pri njem ne le vse dni našega sedanjega časnega življenja, ampak tudi celo dolgo večnost! Amen.

Pridiga za II. pobinkošno nedeljo.

(Od sv. maše: kako je imenitna; gov. L. S.)

„Nek človek je napravil veliko večerjo, in jih je veliko povabil.“ Luk. 14, 16.

V v o d.

Ali veste, kdo je tisti človek, ki je veliko večerjo napravil, in jih na njo veliko povabil? Sv. Avguštin pravi, da je sam božji Sin, Jezus Kristus, ki je svojim apostelnom pri zadnji večerji samega sebe, to je, svoje telo in svojo kerv v jed in pijačo dal. To je pač velika, imenitna večerja: več ne vem! Bog je sicer naj bogatejši, je najmodrejši, je vsemogočen; in vendar ni imel, ni vedel in ni mogel svojim apostelnom kaj večega dati! In vendar je le še dalje šla njegova ljubezen. Ni mu bilo zadosti, le samo svojim apostelnom pripraviti tolikanj imenitno večerjo: oblast je dal njim in njih naslednikom, pripravljati ravno to večerjo tudi nam in vsemu svetu. Rekel jim je: „To storite v moj spomin!“ (Luk. 22, 19.) Kar so aposteljni storili in opravljali, opravljajo in storé tudi njih namestniki, škofje in mašniki pri vsaki sv. maši. Ravno zato pa tudi sv. maša ni nič manjša, ni manj sveta, ni manj imenitna in manj mogočna od Jezusove zadnje večerje, kar vam bom danes na kratko razložil.

Tedaj rečem: Sv. maša je ravno tako imenitna in veličastna, kakor je bila zadnja večerja, I. del: in kako zamoremo prav in s pridom pri sv. maši biti; II. del.

Le lepo poslušajte, kar vam bom povedal v imenu Boga-človeka Jezusa!

Razlaga.

I. Sv. maša pravim, je ravno tako imenitna in sveta, kakor sveta zadnja večerja, in ravno tako močna in mogočna.

Kaj je sv. maša? Sv. maša je vedni spomin, vedno ponavljanje tiste daritve, ki jo je Jezus pri zadnji večerji postavil in na sv. križu opravil. Pri sv. maši ponavlja se po nekervavem potu Jezusova kervava daritev na sv. križu, in daruje se nebeškemu Očetu ravno tisti božji Sin z dušo in s telesom, s svojo božjo in človeško natoro, ki je se nekda na sv. križu daroval. Sv. maša je tedaj ravno tako imenitna, kakor imenitna je bila Jezusova daritev na sv. križu, in ima ravno toliko, nezmerno ceno, kakor jo je imela daritev Jezusova na Kalvarski gori. S sv. mašo se po tem takem Bog bolj hvali in časti, in se mu obilniša zahvala skazuje, in se rajši z nami spravi, in poprej usliši naše prošnje, kakor z vsemi drugimi pobožnostmi bogoljubnih ljudi po vsem širokem svetu.

Sveti cerkveni Tridentinski zbor imenuje toraj sv. mašo trojnovrstno daritev, 1) zahvalivno daritev, 2) spravno daritev, in 3) prosivno daritev.

1) Naj poprej imenuje sv. zbor sv. mašo zahvalivno daritev. Pobožni Abel je spoznal, da vse, kar ima, ima od Boga. Ves hvaležen daruje tedaj Bogu, svojemu Gospodu, prvega naj lepšega mladiča svoje čede, in Bog je očitno na znanje dal, da mu je to všeč. (Genes. 4.) Noe, pridši iz barke, postavi altar, in opravi na njem iz žival raznih plemen zahvaliven dar. Ta dar je Bogu tolikanj dopadel, da obljubi Noetu, nikdar več ne potopiti človeštva z enakim potopom; in v poročstvo te obljube razpne prijazno mavrico na nebo. (Genes. 8.) Koliko bolj, ljubi bratje in sestre! je še le sv. maša Bogu dopadljiva in močna. Je naj močnejša daritev, da se zahvalimo ž njo vsemogočnemu Bogu naj bolj in naj popolniši za vse prejete nezmerne in brezštevne dobrote; zakaj pri sv. maši daruje se na altarju neskončno ljubljeni Sin nebeškemu Očetu v zahvaliven dar! Ravno zato sklicuje mašnik o začetku predglasja vse ljudi, naj zahvalijo Boga po Jezusu Kristusu, Gospodu našem, kader moli ali poje: „Zahvalimo Gospoda svojega Boga!“

2) Sv. maša je tudi spravna daritev. Grehi se prav za prav odpuščajo le v zakramentu sv. kersta in v zakramentu sv. pokore; toda sv. maša ima moč, grešniku gnado ali milost pokore in spokorjenja pridobiti, in tedaj grešnika spet z Bogom spraviti. Da sv. maša to moč in ta sad ima, Kristus sam pove pri zadnji večerji rekoč: „To je moje telo, to je moja kri, kri nove zaveze, ki bo za vas in za njih veliko prelita v odpuščenje grehov.“ (Mat. 26.) Zato ravno moli mašnik s strežajem vred pri sv. maši devet krat: „Kyrie eleyson! Kriste eleyson!“ da bi se namreč usmilil

Bog nas vseh. Nič manj ne moli mašnik tudi iz tega namena pred povzdigovanjem in prosi Boga, naj bi njega in vse okoli stoječe otel ali rešil večnega pogubljenja po Jezusu Kristusu, Gospodu našem.

O tem govori sv. Terezija: „Oh, kako slaba bila bi s svetom, ko bi ne bilo nobenih mašnikov več! Dan na dan grešimo, grešimo skorej kot Sodoma in Gomora; kakor one bi tudi mi poginili, ko bi nas mašniki po daritvi svete maše dan na dan z Bogom ne spravljali!“

Sv. maša ima tudi to moč, pravi na dalje cerkveni zbor, da zbrisuje z grehom zaslužene kazni nam vsem, živim in mertvim. Od tod izhaja se tudi sveta navada, opravljati za vsakim mertvim po eno ali več sv. maš.

3) Sv. maša je naposled tudi prosivna daritev; to je: sv. maša je eden naj močnejših pripomočkov, da sprosimo ž njim od Boga vse dari in dobrote za dušo in telo. — Ko je bil očak Abraham ves pokoren se vdal v božjo voljo, in pripravljen bil, celo edinega sina Izaka zaklati in darovati Bogu, bilo je to Bogu tolikanj všeč in dopadljivo, da je blagoslovil Abrahama in ves njegov zarod v preobilni meri. Kaj pa še le, bratje in sestre! kaj pa še le bo mašnik za-se in za druge na altarju sprosil in zadobil, ko ni samo pripravljen darovati, ampak daritev tudi v resnici opravlja, ter zares daruje, in kaj menite — koga? Ne le kakega človeka, kakor Izaka Abraham, ampak Bogačloveka, edinega Sina božjega, Zveličarja celega sveta. Da, če nam Kristus sam, ki je večna resnica, (Jan. 16, 23.) zagotavlja, da bomo od njegovega nebeškega Očeta zadobili vse, karkoli ga bomo v njegovem imenu prosili; kaj ne bo še le mašnik od Boga po sv. maši prejel, v kateri edinorojenega, naj ljubšega Sina božjega daruje nebeškemu Očetu in prosi po njem!?

Vidite, bratje moji in sestre ljube! tako velika in sveta in častitljiva in močna daritev je daritev sv. maše.

Pri tem pa je, ljubi moji! s sv. mašo ravno taka, kakoršna je s sv. zakramenti. Sv. zakramenti imajo sicer moč, gnade nam razdeljevati, vendar nam jih razdelujejo ali bolj ali manj obilno, kakor je že naše pripravljanje ali bolj ali manj vredno. Ravno taka je z daritevjo sv. maše. Ki se pri sv. maši znajdejo, prejmejo manjše ali večje milosti, kakor so že ali z manjšo ali večjo pobožnostjo pri njej. Sv. Tomaž uči in pravi: „V zadostevanju gleda se bolj na pobožnost tistega, ki daritev opravlja, kakor pa na obilno število daritev.“ Ravno to naznanja tudi sv. cerkev, kader mašnik moli pred povzdigovanjem rekoč: „Spomni se, o Gospod! vseh pričujočih, katerih vera je očitna in katerih pobožnost znana, za ktere ti darujemo.“ Kdor tedaj eno samo sv. mašo pobožno sluša, ima od nje več dobička, kakor tisti, ki je pri desetih pričujoč, pa brez vse pobožnosti; ravno kakor je bilo to že na Kalvarski gori: Veliko

jih je šlo pomiloščenih, vseh potertih in spokornih z gore; veliko pa jih je ostalo brez milosti, nepoboljšanih in nespokorjenih.

Zatoraj bomo zdaj še premišljevali, kako se zamore daritev sv. maše pridoma služiti?

II. Kako se pridoma služi sveta maša?

Poslušati moramo sv. mašo s spodobno pobožnostjo; tedaj pobožno in tudi spodobno.

1) Pobožno je pri sv. maši, kdor pazi na dele sv. maše in lepo móli ves čas svete maše. Ima pa sv. maša razun več manjših štiri poglavitne dele, namreč evangelje, darovanje, povzdigovanje in zavživanje. Na te je treba sosebno paziti ali merkati, zraven pa pri sv. evangelju se spomniti, da smo dolžni, evangelijski nauk poznati, ga tudi pred vsem svetom terditi, se zanj poganjati in po njem živeti; — pri darovanju svojo misel z mašnikovovo miseljo skleniti in se Bogu darovati, — pri povzdigovanju Jezusa Kristusa pod podobo kruha in vina moliti in spoznati, ko se na persi terkamo, da so naši grehi Jezusove smerti krivi; obžalovati svoje grehe in obuditi vero, upanje in ljubezen; — pri mašnikovem obhajilu ali zavživanju, če k obhajilu ne gremo, storiti to v duhu, to je: želje imeti, telo Jezusa Kristusa vredno prejeti.

Pa tudi ves drugi čas sv. maše je treba pobožno moliti in ne le pri čveterih poglavitnih delih. Imamo molitvene bukvice, v kterih se nahajajo prav lepe in pripravne mašne molitve. Kdor brati zna, temu lepo pripomorejo take bukvice v tem obilnišo pobožnost. — Kdor pa brati ne ume, vtegne med sv. mašo premišljevati Jezusovo bitko terpljenje in njegovo grenko smert. Saj je ravno v spomin svoje smerti postavil Zveličar sveto mašo in sv. Rešnje Telo rekoč: „To storite v moj spomin.“ — Tudi sv. rožnikranc moliti med sv. mašo je prav, ali kake druge primerne molitve; in tudi tisti je pobožno pri sv. maši, ki med sv. mašo poje od cerkvene gosposke poterjene pesmi. Pristavim le še, da, kdor sv. rožnikranc moli med sv. mašo, naj moli žalostni del, ki ima v sebi skrivnosti terpljenja Jezusovega.

Vidite bratje in sestre! kdor je tako pri sv. maši, je pobožno pri sv. maši, kakor veli druga cerkvena zapoved.

2) Pa tudi spodobno ali častitljivo je treba biti pri daritvi sv. maše. Pobožnost zadeva le bolj serce, notranjo zadržanje; spodobnost pa bolj vnanje obnašanje. Spodobno je pri sv. maši, kdor se ves čas sv. maše lepo, pametno in modro obnaša in zaderži, kakor gre pametnemu, vernemu kristjanu, ter razun evangelja pervega in zadnjega pri celi sv. maši — če je le mogoče — kleči; roke — če nima bukvic ali paternoštra v njih — lepo kviško derži; oči — če nima v bukvice obrnjenih — opira na altar; se pri sv. evangelju spodobna prekriža, pri povzdigovanju in zavživanju na persi terka; in se sploh tako vede in obnaša, da je

sebi in drugim v lep izgled, in v podbudo k pobožnosti in tem večo gorečnost v molitvi. Tako, glejte! se je treba zadržati pri sv. maši; in tako se bo gotovo zadržal vsak veren kristjan, kateri prevdarja in premišluje, da se znajde med sv. mašo vpričo kraljev kralja in gospodov gospoda, in so celo angelji božji pri tolikanj svetem opraviu le s svetim strahom pričujoči. — Španski kralj Filip II. zagleda nekega dne dva plemenitaža, ki sta se pogovarjala eden z drugim med sv. mašo. Milo se stori pri sercu pobožnemu kralju. Po skončani božji službi ju pred se pokliče, in jima veli pobrati se, in nikdar več se prikazati pred njegovo obličje. Eden med njima si je to telikanj k sercu gnal, da je kmalo na to umrl; drugega pa je tako peklo in žalilo, da je obnorel. — Dragotin (Karol) VI., bivši Rimski cesar, ni le sam bil vselej z naj večo spodobnostjo in pobožnostjo pri sv. maši, ampak je tudi očitno razglasil, da se mu bo — bodisi imeniten ali nizek — močno močno zameril, kdor se prederzne in podstopi, med službo božjo, in sosebno med sv. mašo, zadržati se pohujšljivo in nespodobno.

Zdaj pa vas vprašujem, ljubi bratje in sestre! kaj bo še le Bog k temu rekel, in kako oistro bo še le on pestrahoval vse tiste, ki se nespodobno zadržé med naj svetejšo daritvijo? postavim tiste, ki se med sv. mašo posmehujejo, pogovarjajo, se vedno krog sebe ozirajo, da vidijo vsakega, ki vun gre ali noter pride? ali pa tiste, ki v cerkev hodijo le samo druge ogledovat in sebe skazovat in včasih tako nečimerno nališpani, da pohujšujejo celo pobožne kristjane? ali pa tiste, ki roke po žepih skrivaje se tako gerdo in nespodobno na klopi naslanjajo, na stebre ali stene opirajo, da bi se še v hiši kakega posvetnega gospoda tega ne podstopili, in še med povzdigovanjem kolena ne pripognejo, dasiravno bi lahko? ali pa tiste, ki se med sv. mašo ne pečajo le samo z nepotrebniimi, ampak še celo z radovoljnimi pregrešnimi mislimi? ali pa tiste, ki se sujejo, pehajo, spijo, kak poglaviten del zamudé, ali le iz navade kar po verhu kaj obmolijo, brez vse vneme in gorečnosti in ne z zbranim duhom? Taki mlačni, merzli in lahkomiselni kristjani zares nimajo nobene koristi iz sv. maše, ampak le škodo, časno in večno!

Sklep.

Ker toraj vemo, ljubi bratje in sestre! da je sveta maša tolikanj sveta, tolikanj imenitna in mogočna daritev, terdno si zavzamimo, jo ne le ob nedeljah in zapovedanih praznikih, ampak tudi ob delavnikih vselej spodobno in pobožno poslušati; in če ravno ne moremo vsak dan pri sv. maši tudi s telesom vpričo biti, se te presvete daritve vdeleževati vsaj v duhu, z dobrim, svetim namenom! Ako to storimo, smemo si svesti biti, da nas Kristus ne bo le samo tukaj z vsemi potrebnimi gnadami in milostni oblagodaroval, ampak

nas tamkaj tudi k tisti veliki večerji vzel ki jo je pripravil svojim izvoljenim v nebesih! Amen.

Pridiga za III. pobinkoštno nedeljo.

(Veselje nad spreobrnjenim grešnikom; gov. M. H.)

„Povem vam, da tako bo v nebesih več veselje nad grešnikom, kateri se spokori, kakor nad devet in devet desetimi pravičnimi, kateri pokore ne potrebujejo.“
Luk. 15, 7.

V v o d.

Prevzetno, ošabno serce farizejev in judovskih duhovnov se milemu Jezusu in njegovi večni resnici ni hotlo in moglo udati. Jasnim in lepim naukom njegovim so prazne besede in dvome zoperstavljali, tudi presveto življenje njegovo, ker ni bilo na njem nobenega madeža, iskali so černiti. Ker so večkrat videli, da se tudi colnarji in očitni grešniki Jezusovim naukom bližajo, da usmiljeni Jezus jih ne odganja, temuž jih prijazno sprejema, k pokori vodi, in ko so resnično poboljšani, jih obiskuje in ž njimi je; začno usmiljeno prijaznost Jezusovo do grešnikov njemu očitati in čast njegovo černiti, rekoč: „Ta grešnike sprejema in je ž njimi.“ Takemu černenju odgovori prijazni Gospod Jezus s priliko od dobrega pastirja in zgubljene ovčice. Kakor dobri pastir devet in devet deset ovec v kakem varnem kraju popusti, in gre eno zgubljeno iskat in ne počiva, dokler je ne najde: tako iščem jaz zgubljene ovčice, to je, grešnike in sem vesel, kader eno dušo najdem. Iz milosti in golega usmiljenja iščem in sprejemam grešnike — nad spokorjenim grešnikom se nebesa veselijo: „Povem vam, da bo v nebesih več veselje nad enim grešnikom, ki se spokori, kakor nad devet in devet desetimi pravičnimi, kateri ne potrebujejo pokore.“

Ljubi kristjani? čudna in imenitna je beseda Jezusa: Med angeli božjimi bo veselje nad enim grešnikom, ki sa spokori — ja, še večje veselje, kakor nad devet in devet desetimi pravičnimi, ki ne potrebujejo sv. pokore. To imenitno besedo Jezusovo vam hočem danes razlagati — poslušajte!

Razlaga.

1. „V nebesih med božjimi angeli je veselje nad enim grešnikom, ki se spokori.“

Kristjani! to je imenitna beseda, ona razgrinja tisti nevidni svet, ki mu nebesa pravimo. Pri nebeških duhovih je veselje nad grešnikom, ki se spokori. Angeli vedó toraj za nas; oni vedó, kaj da mi dobrega ali hudega storimo. Angeli ljubijo nas, oni žalujejo, kader se v hudobo, v greh zagreznemo, oni se veselijo, kader se zopet k dobremu obrnemo in spokorimo, oni ljubijo nas z močno ljubeznijo, in pridejo nam v pomoč, kjer zamorejo. „Oni so služevni duhovi, poslani k službi tistim, ki imajo zveličanje dobiti.“ Med nami torej, ki na revni zemlji potujemo in se spodtikamo, in med angeli, ki v svetih nebesih Boga gledajo in njegovo voljo spolnujejo, je sveta dohovna zveza, zveza ljubezni, ki ima biti med stvarni tistega ljubeznivega stvarnika in gospoda; zveza ljubezni bratov in sester, ki imamo vsi v tisti nebeški hiši vekomaj se veseliti.

Ako pa angeli božji za nas vedó, nas ljubijo in so za naše zveličanje skerblijivi, — kako se pa mi obnašamo do teh zvestih, svetih prijatlov? Kristjan, ali se more angelj tvoj nad tebo veseliti? O preglej svoje serce; ali si vselej ohranil svojo nedolžnost in poštenost; ali si angela svojega že razveselil z resnično pokoro svojo? ali ni tvoje življenje morebiti tako, da angelj mora žalovati in jokati nad teboj? Kristjan moj! ki si po močih in zmožnostih svoje duše, po svoji pameti in volji angelom podoben, — ali si jim podoben tudi v svojem zaderžanju do svojega bližnjega? Skerbiš tudi ti za zveličanje svojih bratov, varuješ jih kolikor zamoreš, vse krivice, žaljenja, zatiranja, zapeljevanja in vsega greha? Kristjan! preglej svoje serce in svoje življenje; ako si kdaj kako dušo pohujšal, kako nedolžnost oskrnil ali zapeljal, ako si kdaj v kako slabo serce vsejal hudo seme nevere, sovraštva in pozeleče mesenosti; ako si kakemu nedolžnemu, vernemu, pravičnemu bil k pohujšanju ali k padcu pripomogel; poslušaj: „Angeli njih stojé vedno pred obličjem Očeta, ki je v nebesih.“ Angeli zapeljanih stojé pred tronom božjim, in tožijo tistega, ki njim zaupane duše pohujša, draži, zapeljuje. Jezus pravi v današnjem sv. evangelju:

2. „V nebesih bo večje veselje nad enim grešnikom, ki se spokori, kakor nad devet in devetdesetimi pravičnimi, ki ne potrebujejo pokore.“

Ta beseda Jezusova se nam morebiti čudna zdi. Ali morebiti da bi tisti, ki je od hudega pota k Bogu se obrnil, angelom božjim ljubši bil, kakor drugi, ki Boga in njegovih potov nikoli niso zapustili? Tega Jezus ne pravi; on govori le od večega veselja, ki ga nad spokorjenim imajo. Glej prijatelj! ti si kako drago reč zgubil, in zi zelo žalosten svoje zgube. Prigodi se pa, da zgubljeno blago spet najdeš. Ali nisi najdene reči bolj vesel, kakor vsega, kar že imaš, — za te pa vse to nima manje vrednosti, kakor ravno najdena reč. Ako se toraj Kristus in njegovi angeli nad grešnikom, ki je bil zgubljen in se je spet spokoril, bolj veselijo, kakor nad devet in devetdesetimi pravičnimi, pomenja to le, kako veliko da je

usmiljenje do zgubljenega in kako veliko da je veselje, da je zgubljena duša najdena in zveličana. Ali? ti imaš ljubo družino, očeta, mater, brate, sestre.

Stavimo, en ud tvoje družine, morebiti ljuba mati ti hudo zbolijo in se bojiš, da je djano za njih življenje. Pa glej, ljubi materi bo bolje, in oždravijo se. Ali nimaš večega veselja nad njihovim ozdravljenjem, in nad njimi, kakor nad ljubim očetom in brati in sestrami, ki niso bili v nobeni nevarnosti; za to pa ti oče in brati niso manj vredni. Ako je torej v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, ki se spokori, kakor nad devet in devetdesetimi pravičnimi, pomenja to veliko nevarnost grešnikovo, vekomaj se pogubiti, in veliko skerb in veselje božjih angelov, da je nevmerljiva duša večnega pogubljenja bila rešena.

Gotovo, ljubi kristjani! ljubezen božjih angelov do nas je velika, velika njih skerb za naše zveličanje, velik njih strah, da bi kaka za drago kri Jezusovo odkupljena duša se mogla pogubiti, neizmerno njih veselje, kader se grešnik od hudega pota verne in se spokori!

Sklep.

Priserčni kristjani! neizmerno usmiljenje do grešnega človeštva je vodilo božjega Sina na svet, iz usmiljenja je iskal grešnike, da jih poboljša in zveliča. Bil je dobri pastir, ki je hodil in hodil za zgubljeno ovčico, je klical in vabil, in ko je zgubljena ovčica, zgubljeni grešnik, se dal Jezusu najti, sprejel ga je prijazno v čedo svojih izvoljenih in nebeški duhovi so se z njim veselili in se z njim veselijo nad vsako spokorjeno dušo. O da bi mi spoznali tako usmiljenje, da bi pa tudi mi usmiljenje imeli z vsakim, ki se zgublja in si prizadevali, poboljšati in zveličati ga! Amen.

Pridiga za praznik sv. Petra in Pavla.

(Od papeževe nezmotljivosti; gov. J. A.)

„In jes ti povem: Ti si Peter, in na to skalo bom zidal svojo cerkev in pek-lenske vrata je ne bodo zmagale.“

Mat. 16, 18.

Vvod.

Pred nekimi leti so bili škofje celega sveta okoli papeža v Rimu zbrani. Tako se je nekako ponovilo to, kar nam pripoveduje

današnje evangelje. Kakor nekdaj pri mestu Cezareji, tako so tudi v Rimu skoraj vsi Jezusovi učenci, škofje celega sveta, s Petrovim naslednikom, rimskim papežem, skupaj stali in zdelo se je, kakor bi jih Jezus vnovič prašal: „Kdo, pravijo ljudje, da je Sin človekov?“ Za koga me imajo ljudje, kaj od mene in moje vere pravijo? In za koga me vi imate, kaj pravite vi od mene?“

Kaj so pač morali papež in zbrani škofje na prvo vprašanje odgovoriti? Povedati in spoznati so morali, da tu in tam vera peša, da sem ter tje ne samo krivoverci, ampak tudi že nekteri katoliški kristjani slabo od njega in njegove vere mislijo in govoré, da prevzetni učenjaki ne verujejo več v njega stvarnika vseh vidnih in nevidnih reči, ampak terdijo, da se je to vse iz neke prvotne materije počasi v tekú časa naredilo in razvilo; da hudobni posvetnjaki na razodenje božje nič ne deržé, ampak le svojo pamet nad vse stavijo; in kar je še naj bolj žalostno, da to svojo nevero po časnikih, po knjigah, po šolah in očitnih zbirališčih razširjajo in tako sv. vero zmeraj bolj spodkopujejo.

Tem nasproti so morali zbrani škofje s papežem vred povedati in spoznati, kaj sami od tega mislijo in kaj je vernim kristjanom za resnico imeti, da bi ne bili v zmote zapeljani. — In zbrani škofje so se res posvetovali in so v 4 očitnih sejah s papežem vred določili, kaj je od Boga razodeto, kaj je cerkev vse stoletja verovala in kaj nam je verovati tem zmotam nasproti, da večnemu pogubljenju odidemo. V tretji seji so ponovili in v novič zaterdili vero v Boga stvarnika vseh reči in v razodenje Božje. V četerti seji so pa določili in kot versko resnico razglasili, da so rimski papež nezmotljivi, kader govoré ali učé, kaj je kristjanom verovati ali kako se jim je po božjih postavah ravhati. — Ko se je ta verska resnica razglasila, zagnali so brezbožneži velik krič, da je to nova vera, da je to velika zmota, da to ne more biti, da bi bil kak človek nezmotljiv. S temi kričači so pa tudi mnogi nevedni in posvetni kristjani v en rog trobili in še zdaj se jih ne manjka, ki se upajo zoper to resnico govoriti in pisati, ko jo je že vesoljni zbor slovesno razglasil.

Ne bo tedaj odveč, da vam danes ob kratkem razložim:

1. Kaj je papeževa nezmotljivost, in
2. Kaj nam je o tem vedeti in verovati.

Naj bo današnje govorjenje sv. Petru na čast, nam pa v potertjenje prave vere!

Razlaga.

Iz keršanskega nauka veste, da takrat, kader kaka kriva vera vstane, gre cerkvi, to je, papežu in škofom, določiti, kaj je resnica, kaj pa zmota. — V ta namen se škofje s papežem zberó v tako imenovan cerkven zbor; ali pa papež od posameznih škofov vero

in misli pozvedó, in ni treba škofom skupaj priti. — Kar se po tej poti določi, je treba tako trdno verovati, kakor da bi nam Bog sam razodel, ker je Kristus pri svojih apostelnih in njih naslednikih obljubil biti do konca sveta in ker jim je sv. Duha poslal, da bi jih učil vse resnice in varoval vsake zmote. Zdaj pa je drugo vprašanje: Kaj pa takrat, če škofje celega sveta ne morejo skupaj priti, ali če ni mogoče njih misli v kratkem času pozvedeti in kriva vera vstane? Kam se je takrat obrniti? Kje je resnica pozvedeti? Nikamor drugam se mimamo obrniti, kakor do Kristusovega vidnega namestnika, do Petrovega naslednika, do rimskega papeža; ker so oni naj viši pastir in učenik vse keršanske čede. Kakor je namreč Petru in vsem njegovim naslednikom od Kristusa dana oblast in dolžnost jagneta in ovce pasti; ravno tako je tudi keršanski čedi dolžnost naložena, svojega višega pastirja poslušati in ubogati. — Če tedaj rimski papež kako resnico razglásé in kot od Boga razodeto verovati zapovedó, morajo jo škofje in verni kot tako sprejeti in verovati. Ali z drugimi besedami: Rimski papež so v verskih in nraavnih rečeh nezmotljivi. S tem pa ni rečeno, da bi se v drugih rečeh, časnih rečeh, postavim v rajtengah, v posvetnih učenostih, v lastnem vedenji motiti ne mogli. —

Da so papež v verskih rečeh nezmotljivi, to je bila od nekdaj vera v katoliški cerkvi, dasiravno ni bila dozdej natanko izrečena. Škofje in verni so se zmiraj tega deržali, če je kaka kriva vera navstala, tedaj so se dostikrat samo do rimskega papeža obrnili, in kar so rimski papež tudi brez družih škofov določili, to je veljalo in je bilo od vesoljne cerkve sprejeto. Da pa ta resnica do zdaj ni bila natanko določena in oklicana, pride od tod, da jo do zdaj noben ni tajil ali vsaj tako ne, kakor v naših časih. Zavoljo tega pa noben reči ne more, da bi bila to nova vera; ampak le to, kar je cerkev od nekdaj o tem verovala, je mnogim napadom nasproti natanko določeno. Saj tudi nihče reči ne more, da je resnica Marijinega neomadeževanega spočetja nova vera, če tudi je še le pred nekterimi leti bila slovesno razglašena.

Ko bi bil pa tudi kdo popred nad papeževo nezmotljivostjo dvomil, zdaj mu to več pripuščeno ni, ker je cerkev na vesoljnem zboru slovesno, sklenila in izrekla. Pravi kristjan mora vse verovati, kar sv. katoliška cerkev verovati zapoveduje; tedaj moramo tudi verovati, da so papež v verskih rečeh nezmotljivi, kakor je cerkev določila. Dobremu kristjanu bi moralo to zadosti biti, ker je naša mati katoliška cerkev tako ukazala, ne da bi še dolgo popraševal, zakaj da je tako sklenila. Saj tudi priden otrok ne poprašuje še le svoje matere, če mu kaj ukažejo, zakaj da so ukazali, ampak brez ugovaranja uboga.

Jes vas sicer, ljubi moji poslušavci, vse za dobre, ubogljuje otroke naše matere svete katoliške cerkve štejem, vendar pa tudi

dobro vem, da so sem ter tje še taki, ki papeževe nezmotljivosti še zdaj za versko resnico sprejeti nočejo, ko jo je sv. cerkev že odločno izrekla; vem, da so še taki, ki zoper to resnico govoré in pišejo in ki bi tudi izvoljene radi zapeljali, ko bi bilo to mogoče. Morebiti vi sami nekatere take poznate, ki se tej resnici vstavljajo in še vas motijo.

Da bi bili vi sami v tem bolj poterjeni, pa da bi takim nevernežem kaj odgovoriti mogli, naj vam zdaj še ob kratkem povem, na kaj da cerkev to resnico opera in zakaj jo je verovati zapovedala?

Cerkev ta svojo nauk opera:

1. na Kristusove lastne besede.

a) Kakor smo v današnjem evangelju slišali, je Kristus Petru, ki ga je pričo vseh aposteljnov za Sina Božjega spoznal, rekel: „Blagor ti, Simon, Jonov sin, ker meso in kri ti nista tega razodela, ampak moj Oče, ki je v nebesih. Pa tudi jes povem tebi: Ti si Peter in na to skalo bom zidal svojo cerkev in peklenske vrata je ne bodo zmagale.“ (Mat, 16, 17—18.)

Te Kristusove besede cerkveni učniki skoraj enoglasno od Petrove trdne vere razlagajo, ki je njemu in vsem naslednikom za vladanje vesoljne cerkve potrebna. Kristus imenuje Petra skalo in pravi, da bo na njega zidal svojo cerkev, ki ima trajati do konca sveta. Sv. Peter pa je kot vsak drug človek umreti moral; da bi po njegovi smerti tudi skale več ne bilo, na kateri ima vendar cerkev stati do konca sveta, toraj ta beseda „skala“ ne more družega pomenjati, kakor trdno in nepremakljivo vero Petrovo in njegovih naslednikov. Vera ta pa mora biti trdna in nepremakljiva kakor skala; zakaj ko bi bil Peter in njegovi nasledniki v veri omahljivi, potem bi bil ta temelj svete cerkve preslab in Kristus tacega zidovja, ki ima do konca sveta stati, na tako slabo podlago bi postavil ne bil, in peklenske vrata, sovražne moči, bi bile že davno cerkev prekucnile s te skale, ko bi bila omahljiva in bi se majala. In tako bi bil Kristus kaj tacega izrekel, kar bi mogoče ne bilo, in za nespametnega zidarja bi ga morali imeti, če bi bil cerkev na tako skalo postavil, ki se maja in omahuje. — Tega pa brez greha od neskončno modrega Boga še misliti ne smemo.

b) To resnico nadalje spoznamo iz tistih Jezusovih besed, ktere je pri zadnji večerji govoril, ko je rekel: „Simon, Simon, glej satan vas je hotel imeti, da bi vas presejal, kakor pšenico; jes pa sem prosil zate, da ne jenja (omaga) tvoja vera; in ti, kader se boš enkrat spreobrnil, poterjaj svoje brate!“ — Iz teh besed vidimo, da je Jezus posebno za Petra molil in sicer zato, da bi njegova vera ne opešala in ne omagala. Čemu pa Petru posebna stanovitnost v veri? Kristus sam nam pove: Zato, da bi poterdoval svoje brate, svoje soaposteljne. Kar je pa Petru rečeno, to velja tudi njegovim naslednikom. Papeži imajo od Boga po Jezusovih

besedah in po njegovi posebni prošnji to dolžnost in prednost, svoje brate, škofo katoliške cerkve v veri poterjevati. Ko bi se pa papeži sami v veri motiti mogli, ko bi bili zmotljivi v veri, kako bi potem škofo poterovati mogli, ali bi jih ne vleкли sami za sebo v zmoto? Ali je pa mar Kristus svojega Očeta zato prosil, da bi Peter in njegovi nasledniki škofo v zmoto vodili? Kaj takega zopet od naj svetejšega Boga misliti ne smemo.

c) Posebno lepo pa to resnico spoznamo iz tistih Jezusovih besed, ktere je Petru pri tisti priložnosti govoril, ko ga je trikrat vprašal, če ga ljubi. In ko mu je Peter v tretjič žalostno odgovoril: „Gospod, ti vse veš, ti veš, da te ljubim,“ rekel mu je Jezus: „Pasi moje ovce, pasi moje jagnjeta.“ (Jan. 21.) S temi besedami je Jezus Petra in v njem vse njegove naslednike za naj više pastirje postavil, da naj pasejo ne le verne kristjane sploh, ampak tudi jagnjeta, to je škofo. Ko bi pa naj viši pastir se motiti mogel, ko bi papež od prave poti, ki v nebesa pelje, zaiti mogli, bile bi potem vse ovčice v naj večji nevarnosti, v brezen pasti in se pogubiti. S tem ni rečeno, da bi papež sami zase v greh pasti ne mogli, ali pa, da morejo že zavoljo tega ker so papež, gotovo zveličani biti; to se le pravi, da svojim ovčicam in jagnjetom napčne poti kazati ne smejo in ne morejo. Zakaj ko bi to mogoče bilo, Kristus bi nas bil nezanesljivemu pastirju izročil, ki bi nas lahko namesti v nebesa pa v pogubljenje pripeljal. Ali pa smemo kaj takega od Jezusa misliti, ki je zato na svet prišel, da nas je s svojo kervijo na križu odrešil, ki je prišel iskat, kar je bilo zgubljenega in ki le želi, da imajo vsi večno življenje?

Ker nam tedaj Jezus, večna resnica, sam tako natanko to resnico zaterduje, kdo sme dalje na tem dvomiti in se zraven še kristjana imenovati? Zato tudi kristjani nikoli niso drugače v tem verovali, še v misel jim ni prišlo, tako očitno resnico tajili. To nam spričujejo

2. brezštevilni reki cerkvenih očakov, cerkveni zbori in neprenehano djanje in ravnanje rimskih papežev, škofov in vernih kristjanov.

To nam pa 3. tudi lastna pamet pravi, kakor smo že zgoraj pri razlaganju Jezusovih besed slišali. — Kam bi prišel keršanski svet, ko bi se papeži naj viši pastir motiti mogli v veri? Kam bi se mi v zmotah obračali? Koga poslušali? Morebiti take neverne napuhneže, ki imajo le svojo zmedeno pamet za nezmotljivo, ki sebi več verjamejo, kakor škofom celega sveta in papežu od sv. Duha razsvetljenim. Nikar naj se ne zgovarjajo, da cerkev pač za nezmotljivo imajo in le papeža ne. Lažniki so, zakaj pa ne verujejo nezmotljivi cerkvi, ki je papeževo nezmotljivost oklicala? In tak otrok ne spolnuje četrte božje zapovedi, ki bi le mater ubogal, očeta pa ne. Ali ga more mar mati rada imeti, če očeta ne spoštuje?

Sklep.

Toliko naj bo zadosti o papeževi nezmotljivosti in o spačenih njenih nasprotnikih. Naša dolžnost pa je, trdno verovati, kar nam je cerkev na zadnjem zboru verovati zapovedala, pa tudi iskreno moliti po želji našega papeža, častitljivega starčeka Pija, za našo mater katoliško cerkev, ki je v tako hudih viharjih. Cerkveni zbor je sicer zavoljo nemirnih časov in gerdega ropa Rimskega mesta odložen, ali sv. oče papež želé, da bi kristjani s serčno molitvijo in lepim keščanskim življenjem mirnejše čase od Boga sprosili.

Današnji praznik naj pa v nas tudi serčnost, upanje in veselje obudi, ker obhajamo danes spomin častitljive smerti apostolskih pervakov, Petra in Pavla. Umorili so jih, ali cerkev še danes stoji, ker peklenske moči skale premakniti in prekucniti ne morejo, na katero je Gospod svojo cerkev postavil, ker za enim papežem drugi nastopi in se bo to godilo do konca sveta. Kar se je skoz 18 sto let vsem viharjem vkljub trdno izkazalo, ravno to se tudi v našem času na kričanje nekterih vekačev poderlo ne bo. To zaupanje imam jes in z meno vsak veren kristjan.

Vidva pa, sv. aposteljna Peter in Pavel, ki že 18 sto let gledata obličje božje, prosita Boga, da se usmili svoje cerkve, da njene sovražnike poniža, in da nam pravi mir in edinstvo podeli brez vsega razdertja in ločitve. Amen.

Prilika od zgubljenega Sina.*)

(Po Schlöru poslovenil J. Sk. v K.)

IX. premišljevanje.

Tri nevarni pregreški pobožnih duš.

(Dalje.)

2. Drugi pregrešek pobožnih duš, iz katerega poprejšni zavra, je to, da se ljudje pogosto preveč obračajo, da previsoke misli od samih sebe imajo. To zapazimo pri bratu zgubljenega sina, ko mu hlapec, katerega je poprašal, odkod ta gostija, odgovori: „Tvoj brat je prišel in se gosti s svojimi prijatli.“ O revna, o milovanja vredna slabost tudi pobožnih duš! To je tedaj taista ponižnost, s katero mi tako pogosto glavo in oči pobešamo, na persi terkamo,

*) Ta premišljevanja se lepo podajo za postne pridige.

Vred.

in se za vboge grešnike spoznamo? Kakor hitro pa drugega grešnika zagledamo, mérimo ga s prevzetnim pogledom sem ter tje, in mislimo, ako ne zgovorimo sami pri sebi, da je veliko hujši kakor smo mi. Nočemo nobene tovaršije ž njim imeti, ter ga nevrednega spoznamo, da bi se mi ž njim pečali; in če pa drugi s takim po naših mislih nevrednim, bornim in zaničevanim človekom boljši ravnaajo, — ako vidimo, da je tak človek še od koga pohvaljen, kako čast dosegel, ali kaj drugega dobrega sprejel, mermramo ali godernjamo, kakor da bi se nam krivica godila, ter si domišljujemo, hvala, čast in dobrota, ki jo je uni prejel, sliši le nam, ne pa njemu. Mi si šteujemo pravico do tega, nas začne skleti, boleti, kakor da bi bili mi nazajpostavljeni in razžaljeni. Ali se to ne pravi samega sebe preveč obrajtati, previsoke misli od sebe imeti? — In kaj nas k taki prevzetnosti napeljuje? Samosvoja, lastna ljubezen nam pred oči postavlja naše lepe čednosti, dobre dela, število vseh let, v katerih smo Bogu služili. Morda je vse res; pa kako smo služili Bogu? Iz gole ljubezni do njega, ali ni bilo tudi zavoljo lastnega plačila ali dobička? Kdor Bogu služi iz gole ljubezni, ne tirja plačila, on ne služi Bogu zavoljo hvale, povzdigovanja, časti, zavoljo tolažbe in veselja tudi ne; zavoljo tega pa tudi ni nikdar žalosten, če se tudi zdi, da pri vsem svojem prizadevanju nobenega spoznanja ni od nobene strani; zakaj on služi Bogu le zavoljo njega samega. Kako sebična je pa pogosto naša čednost! koliko je pri naših dobrih delih skrite samosvoje ljubezni in želje po lastnem dobičku!

Kakor hitro stareji brat zasliši, da se je zavoljo mlajšega pitano tele zaklalo, misli si, on bi si ja že tudi s svojo pokorsčino bil kaj zaslužil, in oče bi mu že davno bili imeli za plačilo vsaj kakega kozlička dati, da bi se bil s svojimi prijatli gostil. O slabomna bedasta otročarija! Ali pa nismo mi pogosto pri svojih čednostih ravno tako abotni in otročji? — O prederzno govorjenje! Ali se sme Bogu na perste šteti, kar se dobrega stori, ali ni vsaka čednost pri človeku dar božji? Ali bi smeli prederzno od Boga plačilo tirjati, med tem ko smo le nevredni hlapci, če bi tudi vse storili? O, ko bi mi le raji svoje grehe pred očmi imeli, in število let, ko smo v zmotah živeli, premišljevali, gotovo bi se nikdar ne povzdigovali zavoljo kake dobre lastnosti, ki jo morda imamo.

3. Iz takih visokih misel od samega sebe, iz take prevzetnosti in poviševanje izvira po navadi to, da človek, ki sam sebe povišuje, svojega bližnega po krivici ponižuje, morda celo zaničuje. Tudi to vidimo pri starejem bratu zgubljenega sina. Ko mu enkrat začne merzeti na brata, grize ga in v srcu peče, ker se čuti razžaljenega. In s kako osornimi besedami razodene on svoj grenki žolč?! On reče očetu: „Ko je pa prišel ta tvoj sin, ki je svoje premoženje s kurbami zapravil, zaklal si mu pitano tele.“ O kako

skurno govorjenje, kako gerdo je celo obnašanje starejšega sina; le čuditi se je, da zamore drugači dobremu in od mladosti pobožnemu človeku kaj tako gerdega in nesramnega iz ust priti. Koliko gerde hudobije je vendar le skrite v človeškem srcu! Kakor hitro se nečedne tropinje zmešajo, ja slobodno rečem, ko se gnojna goščava po kakoršni bodi skušnjavi zbrodi, potem se vidi, kaj vse je v človeku skritega. Hvali človek svoje čednosti, in našteva pregrehe bližnjega. Svoje zasluške radi visoko na veliki zvon obešamo, pri bližnjem pa le grehe odkrivamo črne bolj ko je mogoče. In vendar ne vemo, ali ni od nas zaničevani grešnik že se spreobernil in postal popolnoma ljubček božji, in ako se še ni spreobernil, ali moremo vedeti, da se še ne bo spreobernil, da se že morda hrabro znotraj v srcu vojskuje, in po boljšem hrepeni? Ali ni mogoče, da on na tihem zavoljo svojih grehov zdihuje, jih objokuje? in kdo ve, kako bo še nas prekosal, če ravno mu je Bog le manjše gnade podaril, kakor jih je Bog nam podelil? Mi pa, čeravno zdaj še stojimo, lahko se globoko v nesrečo pogreznemo, in se večno pogubimo. — Varujmo se toraj, svojega bližnjega bodi si kdorkoli zaničevati ali za malovrednega imeti; nobenega družega ne smemo za malopridnega imeti, kakor sami sebe. Zakaj če človek si domišluje, da je kaj, med tem, ko nič ni, sam sebe goljufa. Gospod sam sodi pravično sodbo, on bo vsakemu poveril po njegovih delih.“ Akoravno ničesar na svoji vesti ne čutim, pa zato še nisem opravičen: kateri me pa sodi, je Gospod.“ — „Vsmili se me, o Bog, po svoji veliki milosti. — O Gospod! ako boš na pregrehe gledal, kdo bo obstal, o Gospod! — Ker pri Gospodu je usmiljenje, in pri njem je obilno odrešenje.“ Amen.

X. premišljanje.

Srečen vsak, kdor nedolžen ostane.

Iz prelepe mile prilike od zgubljenega sina se mi lahko veliko lepega naučimo. Kakošen zaklad zlahtnih resnic je v njej zapopadenih tako rekoč noter zavitih! Premišljujmo, kaj je odgovoril oče starejemu sinu, ki je bil nejevoljen, da je njegovega brata tako veselo in slovesno sprejel. On pa mu je rekel: „Sin! ti si zmiraj pri meni, vse moje je tvoje.“ Kako izverstno in živo popisujejo te besede nezapopadljivo srečo vseh taistih, ki od mladih let Bogu služijo in svojo nedolžnost zvesto ohranijo, da bi mi to srečo spoznali, in vsaj, kolikor nam je mogoče, zapopadli, premislimo na tanko besedo za besedo!

1. Sin, moj sin, 2. ti si zmiraj pri meni, 3. vse moje je tvoje.

„Moj sin!“ O sladka beseda! poslušajte jo vi, nedolžni vsi! vi ste otroci božji, in Bog je vaš oče, oče da ga ni boljšega in ljubeznivejšega, ni ga bolj krotkega in prizanesljivega. Kolika

tolažba je to za nas, da imamo Boga za svojega očeta, kako nas mora to spodbadati k dobremu! Zakaj tudi dobri, pobožni ljudje potrebujejo, da jim milostljivi Bog vedno prizanaša, ker tudi oni vseh slabost in pregreh niso popolnoma čisti, ja včasih še le v prav gerde pregrehe zabredejo, kakor smo to že vidili nad bratom zgubljenega sina. Sam v sebe ves zaljubljen, slep od gole nevoščljivosti je seveda mislil, da oče ž njim le po očimsko ravna, ker so dosihmal razujzdanemu bratu pitano tele zaklali, njemu pa za vso njegovo zvestobo, stanovitno pokorščino in dobro obnašanje še nobenega kozlička niso dali. Omamljen od strasti in v svoji slepoti ne pomisli, da ravno tisti trenutek, v katerem to tuhta in govori, njega samega iz nedolžnega jagneta v gerdega, smrdljivega kozla premeni. Gola terma namreč ga je bila, da ni v hišo hotel, svojega brata pozdravit in objet! Kako termasto nepokorščino kaže s tem, da še celo za lepo prigovarjanje svojega očeta ne porajta in se ne da potolažiti, tim več grenko tožuje, in se z gerdimi besedami oglaš! Ali ni zaslužil, da bi ga bili oče za tako obnašanje okregali? pa ne samo okregali, ampak da bi ga bili kakor si bodi, kaznovali in v strah vzeli? Ali glejte! taisti, ki je mlajšega sina po dolgih zmotah razujzdanega življenja tako ljubeznivo in priserčno sprejel, ravna sedaj ravno tako ljubezuivo in priserčno s svojim starejšim sinom, ki ga huda skušnjava moti, da sam ne ve več, kaj misli in govori. Kakor hitro zasliši, da je stareji sin zunaj pred durmi, in z nevoljo noter noče, ne pošlje kakega hlapca po njega, da bi ga klical in mu zapovedal noter priti; on sam stopi z hiše, mu gre naproti, in namesto da bi ga kregal in jezasto svaril, le z sladkimi, medenimi besedami ga prosi: „On ga je začel prositi.“ O ljubezen božja do ljudi! Kaj delaš? Ti vso mero presegaš! Ali pozabiš, da si ti Gospod, ki smeš zapovedati, in ti ni treba prositi; ali očetovi ljubezni se še ne zdi preveč, ona še več stori. Ker stari sin za prošnje malo mara, da bi noter stopil, še le z grenkimi tožbami očeta žali, posluš! ga oče mirno in pohlevno, mu rahlo odgovarja in svolje ravnanje pred sinom zagovarja. — O kolikokrat dobri Bog ravno tako prizanesljivo in ljubeznjivo z nami ravna! On vidi, da nas je kaka strast preveč razdražila in oslepila. Ako bi on v takošnem stanu z nami ojster bil, lahko bi se zgodilo, da bi mi v smertne grehe padli, in se mu čisto odpovedali. Ko bi nas nemudoma pred svojo sodbo tirjal in hitro obsodil, lahko bi se zgodilo, da bi bili na vekomaj pogubljeni. Tega pa noče dobri nebeski Oče, zakaj on ve, da smo mu dosihmal zvesto služili. Toraj si prizadeva, z vso ljubeznijo in prizanesljivostjo nas zdramiti, da bi se zavedli in sčajmali, on nam že od daleč ponuja svojo gnado, on nas vabi rahlo po notranjem razsvitljenji, nam časa pusti, da zopet k sebi pridemo, ja on nam še celo našo naglost v jezi, naše neumne misli, grenke tožbe, ki smo jih zgovarjali tačas, ko nam je kri vrela, čisto ne ali pa malo porajta, saj to je gotovo, da take pregreške

hitro zopet zbríše, kakor hitro smo mi le volje, njega vbogati, in mu na novo služiti, kakor poprej. O kako dobrotljiv je Bog z nami! Kam bi pa tudi mi vsi prišli, ko bi Bog do nas tako dober ne bil, in naši veliki slabosti toliko ne prizanašal? „Življenje nar pravičnejšega, pravi sv. Avguštin, ne more obstati pri sodbi božji, ako bi on brez usmiljenja sodil.“

(Konec prihodnjíc.)

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Kazda Alojzij je dobil faro Št. Rupert, Trobež Ant. faro Radiše, č. g. Laznik J. faro Malentinje in č. g. Oberjörg Mih. faro Holmnico. Za provizorje so šli č. gg.: Jerman Juri v Št. Mihel ob Kerci, Walder Lov. v Moravče, Lampersberger Jan. v Zgornje Pleso. Č. g. Rup Franc za zgodnjega pridigarja in kaplana v Celovec, Binder Henr. k sv. Hemi in Primožič Val. v Žabaico. Umerl je č. g. Aleš Nik. beneficiat v Celovcu. R. I. P. Razpisane so fare: Šent Miklaūž v Belace, Stall, Timenca, Breza, Moravče in beneficiat v Celovcu.

Goriška nadškofija. Č. g. Marko Vales, vikarij v Stverju, je prestavljen na novi vikarijat v Osek. Č. g. Janez Komar, kaplan v Flumicelu, dobil je prvi beneficiat Cecotti v fari mereanski. Č. g. Anton Červ, kurat v Renčah, gre začasno v pokoj. — Umerli so: Č. g. J. Pavlin, duhoven v pokoju v Korminu, in č. p. Julij Zileri iz družbe Jezusove v Gorici. R. I. P.!

Lavantinska škofija. Č. g. Jurij Bezenšek je dobil faro Čadramsko; č. g. Ant. Šerf, župnik v Svetinjah in č. g. Štefan Trafela, župnik v Selnici, stopita v stalni, č. g. Ant. Kavčič, kaplan v Vejuiku, pa v začasni pokoj. Č. g. Jakob Košar postal je provizor v Svetinjah, č. g. A. Šijanec v Selnici, č. g. Jožef Muha pa v Dobji. — Umerl je č. g. J. Marinko, fajm. R. I. P.!

Ljubljanska škofija. Č. g. Böhm Nace je dobil faro Čermošnice, č. g. Marolt Mat. faro Topliško, č. g. Toman Janez, nemški pridigar pri sv. Antonu v Terstu, je dobil duhovnijo čeruško. Č. g. Rozman Jurij, kaplan na Igu, je dobil Rakitno. Č. g. Križe Jan. gre v pokoj. Č. g. Berlič J. pride iz Srednje vasi za beneficijata v Kropo, in č. g. Erker Jožef, knezoškofov domači kaplan, za stolnega kaplana v Ljubljani, Ceme Karol v Srednjo vas na Boh., Polaj Cenc na Vače. — Umerl je č. g. Judnič Jan. v Mekinjah. R. I. P.!